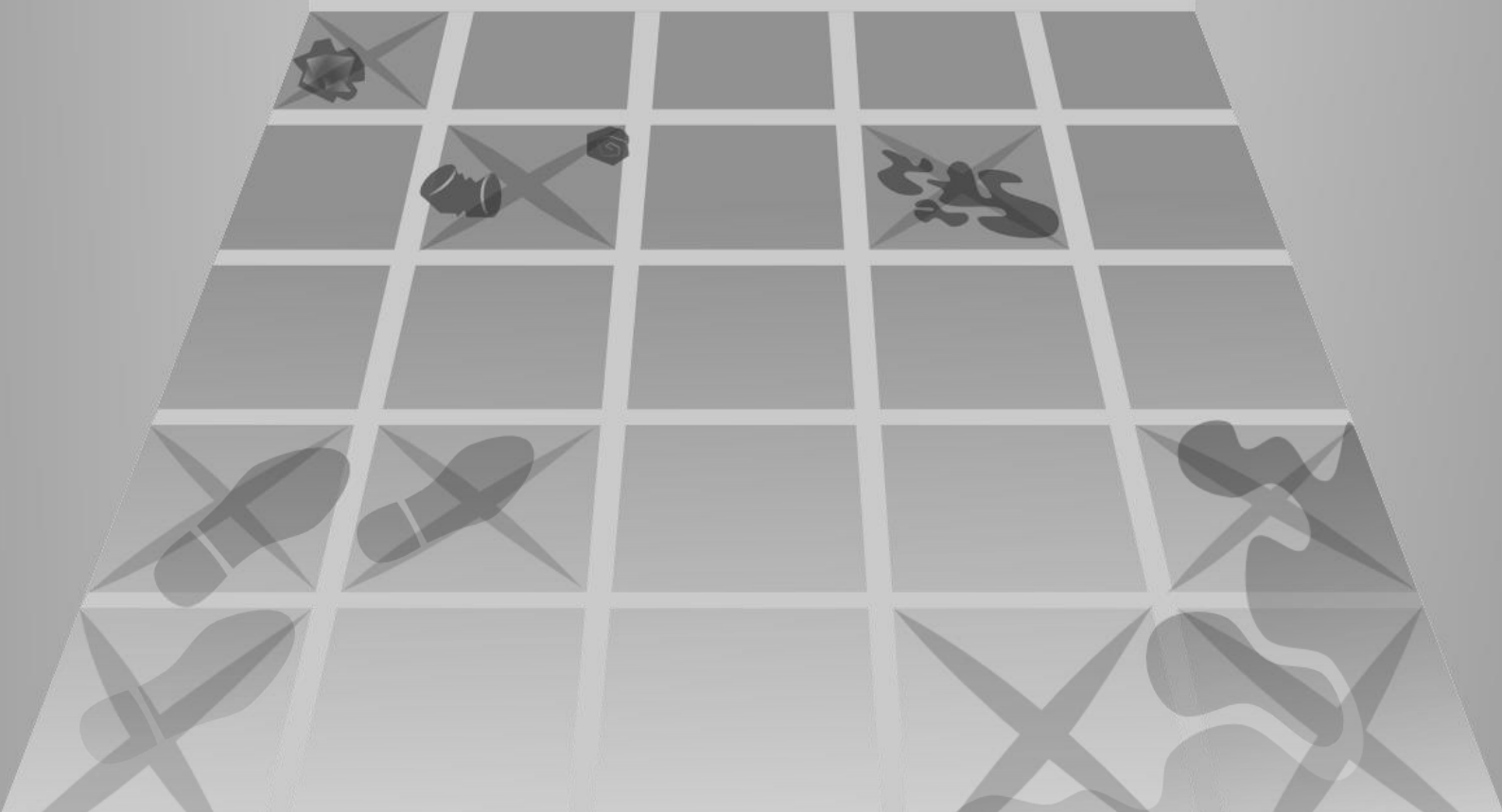

LATVIJAS PROFESIONĀLĀS
UZKOPŠANAS UN APSAIMNIEKOŠANAS
ASOCIĀCIJA

Viennozīmīga uzkopšanas kvalitātes un tās pārbaudes prasību noteikšana atbilstoši LVS 1051:2017

Ilustrēts Latvijas nacionālā uzkopšanas
standarta pielietojuma piemērs

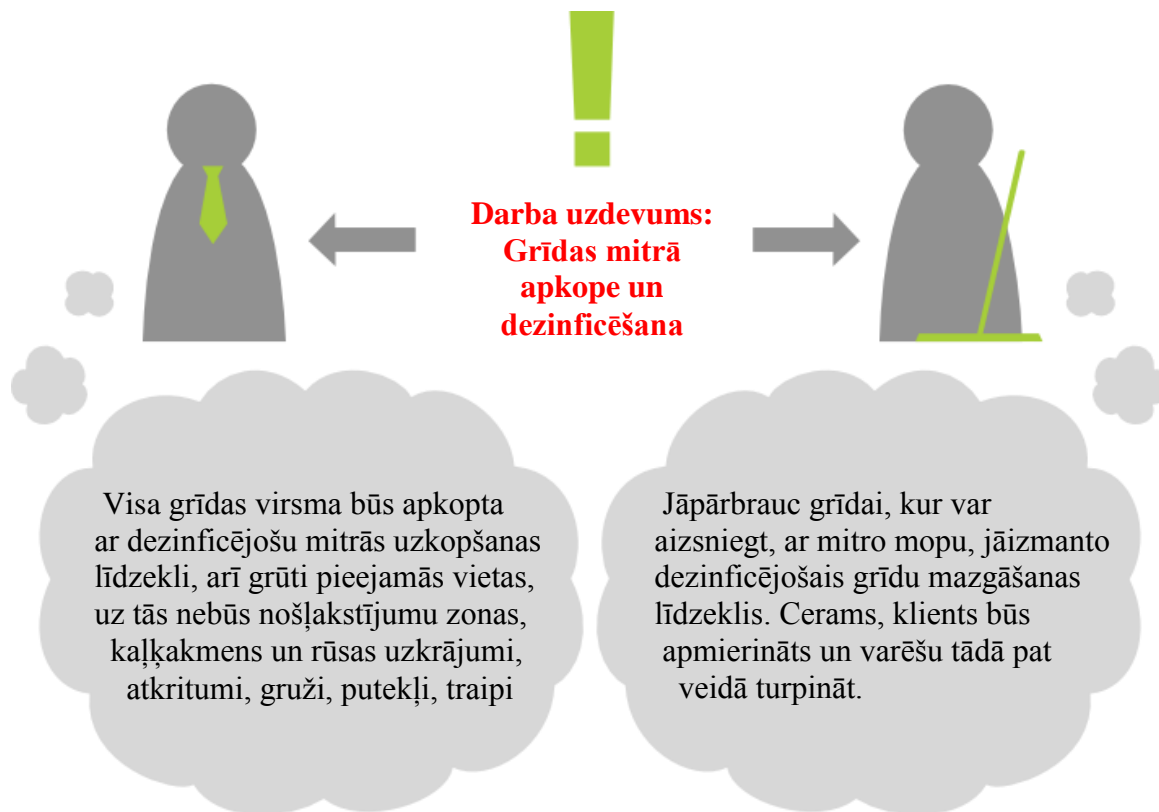
1. Līdzšinējā Latvijas prakse: uzkopšanas kvalitātes prasību (ne)noteikšana

Uzdodot saviem apkopējiem vai ārpakalpojumu sniedzējiem veikt uzkopšanas darbus, viena no prasībām ir kvalitatīva šo funkciju izpilde. Katram var būt subjektīvs kvalitatīvas uzkopšanas ideāls, ar kuru salīdzināt. Iespējams, no putekļiem brīva galda virsma un mēbeles, lai nenosmērē apģērbu? Tīri griesti darbinieku virtuvē, lai ēdienā neiekrīt piesārņojums? Lai uzkoptajā telpā nebūtu absolūti neviena atkrituma, gruža, putekļa, traipa vai virsmas piesārņojuma? Lai apkopējs ierodas noteiktajā laikā un veic tam uzdotos darbus?

NPK	Darba uzdevums	Periodiskums
1.	Atkritumu grozu iztukšošana un atkritumu maisiņu nomaīņa	Katru darba dienu
2.	Grīdas mitrā apkope un dezinficēšana	Katru darba dienu
3.	Virtuves iekārtu tīrīšana	Katru darba dienu
4.	Galdu un darba virsmu tīrīšana	Katru darba dienu
5.	Mēbeļu horizontālo un vertikālo virsmu mitrā tīrīšana	Reizi mēnesī

1. tab. Darbinieku atpūtas/virtuves telpu periodiskās uzkopšanas darbi

Kvalitāte ir konkrēts, mērāms parametrs. Saskaņā ar ISO 9000:2015 standarta definīciju, kvalitāte ir pakāpe, kādā objektam piemītošās īpašības atbilst prasībām. Piemēram, ja darbu programmā esat noteikuši (skat. 1. tab.), ka katru darba dienu ir jāveic grīdas mitrā apkope, tad tā ir prasība. Ja mitrā grīdas apkope un dezinficēšana izpildīta, veikums atbilst noteiktajām prasībām un ir kvalitatīvs vai otrādi. Diemžēl praksē tas bieži nenozīmēs, ka saņemsiet to, ko vēlaties, jo darba uzdevums nav viennozīmīgs, neietver sasniedzamo rezultātu un pielāides.

1. att. Nekonkrēta uzkopšanas darba uzdevuma interpretācija

Līdzīgā veidā kā attēlots 1. tabulā veicamo uzkopšanas darbu kvalitāti Latvijā nosaka vairumā ārpakalpojumu līgumu, kā arī štata apkopēju darba uzdevumos. Faktiski pasūtītājam ir svarīgs rezultāts, tīrība. Turpretī darba uzdevumā visbiežāk nosaka tikai darba veidu un tā izpildes biežumu. Tādējādi rodas pamats atšķirīgai uzdevuma tulkošanai, domstarpībām. Labākajā gadījumā, ja starp pusēm ir konstruktīvas lietišķas attiecības, faktiskā kvalitāte tiek pielāgota klienta vēlamajam, kaut arī līgumā precīzi nedefinētajam līmenim. Sliktākajā gadījumā pasūtītājs nesaņems neko vairāk kā vienu reizi dienā ar dezinficējošu mazgāšanas līdzekli samitrinātu virtuves grīdu.

Ja pasūtītājam ir nepieciešams rezultāts (tīrība), nevis uzkopšanas process, tad kāpēc vairumā gadījumu rezultāts netiek noteikts? Tādēļ, ka pasūtītājam rezultātu ne tikai jāspēj viennozīmīgi iepriekš definēt, bet ir jābūt arī veidam kā tā sasniegšanas pakāpi nepārprotami pārbaudīt. Lai to paveiktu, vajadzīga sistēma uzkopšanas kvalitātes noteikšanai un sistēma tās pārbaudīšanai. Pasūtītājam, kura pamatdarbība nav uzkopšanas jomā, kas vēlas tikai kvalitatīvu uzkopšanu, nav racionāli ieguldīt apjomīgus resursus uzkopšanas nozares sistēmu izstrādē. Tādējādi praksē līdz šim uzkopšanas rezultāta definēšana Latvijā visbiežāk izpaliek. Diemžēl nenosakot vajadzīgo uzkopšanas rezultātu, nav sasniedzamo tīrības pakāpi raksturojošu kvalitātes kritēriju. Tas grauj pamatu, uz kura tiek veidota pasūtītāja un uzkopšanas firmas vai apkopēja sadarbība.

2. Jaunais Latvijas nacionālais uzkopšanas standarts ļauj pieprasīt un pārbaudīt uzkopšanas kvalitāti

Iepriekš aprakstītā situācija, kad pasūtītājs nevar definēt uzkopšanas kvalitāti un apkopējs vai uzkopšanas firma nevar viennozīmīgi saprast, ko pasūtītājs vēlas, veicina konfliktsituāciju rašanos. Lai kvalitātes noteikšanu un pārbaudi padarītu iespējamu ikvienai organizācijai, Ziemeļvalstīs ir izstrādāts īpašs uzkopšanas kvalitātes standarts, INSTA 800, kurš ir balstīts uz Eiropas standarta EN 13549:2001 noteiktajiem vispārīgajiem principiem. Tā sagatavošanā iesaistījās ārpakalpojumu sniedzēji, publiskie un privātie nekustamo īpašumu valdītāji, darba devēju organizācijas, pētniecības institūcijas un arodbiedrības. Standarta pirmā versija stājās spēkā 2000. gadā. Standarts vai tā adaptācija ir spēkā Dānijā, Somijā, Norvēģijā, Zviedrijā, Islandē un Igaunijā.

Sadarbojoties Latvijas profesionālās uzkopšanas ārpakalpojumu sniedzējiem, pasūtītājiem, piegādātājiem un nozari pārstāvošajai darba devēju organizācijai, INSTA 800 standarts 2017. gadā tika tulkots latviešu valodā. Tas ir identisks INSTA 800 un ir pieejams lietotājiem kā Latvijas nacionālais standarts LVS 1051:2017 „Uzkopšanas kvalitāte. Mērīšanas sistēma uzkopšanas kvalitātes pārbaudei un vērtēšanai”.

Tā kā standarts jau tiek pielietots vairāk nekā 16 gadus, ir veikti tā izmantošanas izvērtējumi. SINTEF veiktajā pētījumā konstatēts, ka standarts ir labs instruments uzkopšanas kvalitātes noteikšanai un vērtēšanai, sekmē komunikāciju starp pasūtītājiem un izpildītājiem, var tikt izmantots gaisa kvalitātes uzlabošanai iekštelpās un pārceļ uzsvāru no grīdām uz visaptverošu uzkopšanas kvalitāti telpā. Lietotāji ir galvenokārt slimnīcas, izglītības, valsts un pašvaldības iestādes, valsts aizsardzības sektors, lielas nekustamo īpašumu firmas, privātuzņēmumi.

LVS 1051:2017 standartu latviešu valodā iespējams ērti iegādāties Latvijas standarta interneta veikalā, tīmekļa vietnes adrese www.lvs.lv.

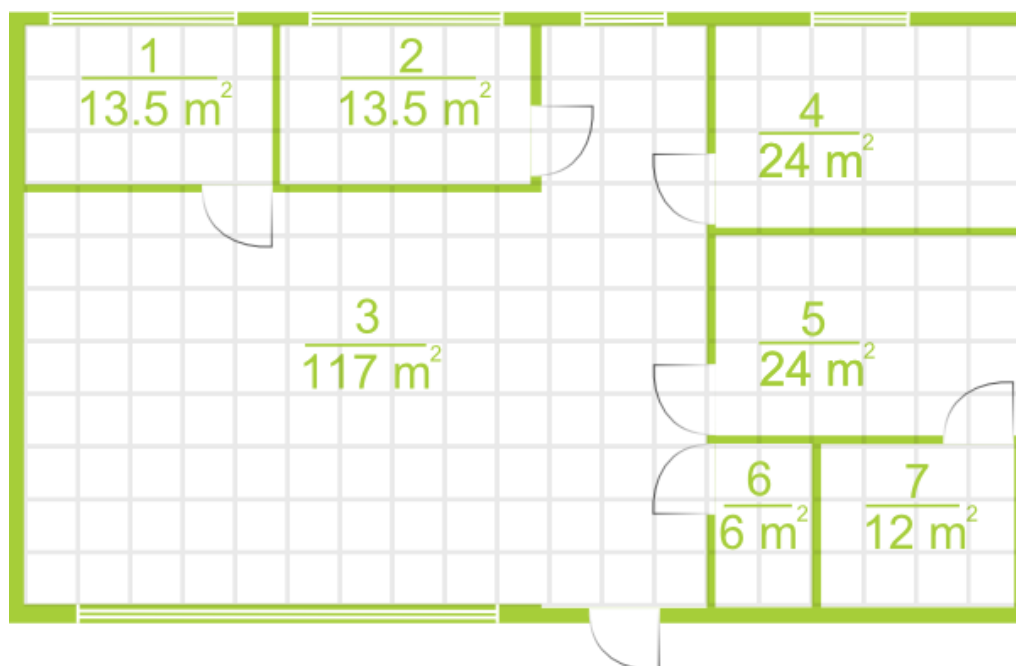
Standarts nodrošina iespēju viennozīmīgi dokumentēt nepieciešamo uzkopšanas kvalitātes līmeni. Ar LVS 1051:2017 palīdzību varat precīzi noteikt saviem apkopējiem vai ārpakalpojumu sniedzējiem, cik tūrai ir jābūt telpai pēc uzkopšanas darbu veikšanas. Standarts ietver objektīvus vērtēšanas kritērijus un vērtēšanas sistēmu, neatstājot vietu šaubām par izvēlēto un faktiski pārbaudē konstatēto uzkopšanas kvalitāti.

Šī materiāla uzdevums ir ar piemēra palīdzību ilustrēt standarta pielietojumu praksē.

3. Uzkopšanas objektu raksturojošā informācija

Pieņemsim, ka pastāv valsts organizācija, VSIA „Aģentūra”, kurai papildus savām pamatfunkcijām ir jārisina arī ar savu darbību saistītie saimnieciskie un nodrošinājuma jautājumi. VSIA „Aģentūra” ir izvietota atsevišķā, nomātā telpu grupā administratīvā ēkā, saskaņā ar nedzīvojamo telpu nomas līgumu uzkopšana jānodrošina īrniekam. Kopējā organizācijas telpu platība (2. att.) ir 210 kv.m., t.sk. 30 kv.m. biroja virtuves, tualetes telpas, 117 kv.m. klientu apkalpošanas zona, 51 kv.m.

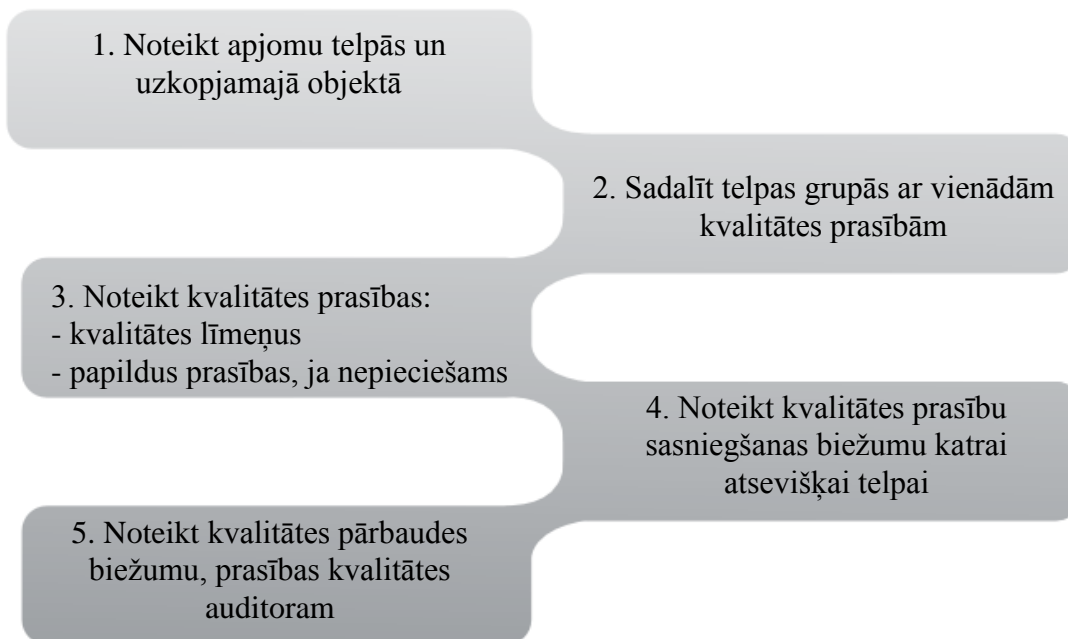
biroji, sanāksmju telpas, 12 kv.m. palīgtelpas. Organizācijas vadība ir pieņēmusi lēmumu savu uzkopšanas vajadzību risināšana izmantot LVS 1051:2017 standartu.

2. att. VSIA „Aģentūra” telpu plāns

5. Uzkopšanas kvalitātes un pārbaudes prasību noteikšana

Saskaņā ar LVS 1051:2017 kvalitātes prasību noteikšana balstoties uz vizuālās pārbaudes metodi VSIA „Aģentūra” tiek veikta vairākos posmos (skat. 3.att.). Vispirms tiek pieņemts lēmums, ka uzkopšanas kvalitātes prasības aptver visas organizācijas telpas (1. posms).

3. att. Uzkopšanas kvalitātes prasību noteikšanas procesa karte

Organizācijas rīcībā ir telpas ar dažādu lietošanas intensitāti un acīmredzamām atšķirībām vajadzīgajā tīrības līmenī. Piemēram, mērķtiecīgi biroja virtuvē izvirzīt augstākas prasības nekā tehniskajās telpās mēbeļu un aprīkojuma tīrībai, jo virtuvē ir augstāks risks piesārņojumam no minētajām virsmām nokļūt ēdienā. No otras puses, nepamatoti augstu prasību izvirzīšana tehniskajām telpām sadārdzinās uzkopšanu. Nākamais solis ir sadalīt VSIA „Aģentūra” telpas atsevišķās grupās ar vienādām kvalitātes prasībām (2. posms). Atsevišķā A grupā varam iedalīt VSIA „Aģentūra” plānā iezīmētās telpas nr. 5 un 6, kurās izvietotas sanitārās telpas un biroja virtuve, jo tur pastāv augstākie higiēnas riski, kuru samazināšanai līdz pieņemamam līmenim būs vajadzīgs augstāks uzkopšanas kvalitātes līmenis. Telpu grupā B (klientu apkalpošanas zona) ietveram telpu nr. 3, kurā darba laikā regulāri ierodas klienti, pastāvīga apmeklētāju plūsma, tiek intensīvāk ienests piesārņojums no ārpuses, klienti izdara secinājumus par organizācijas darba kvalitāti arī pēc tīrības telpās. Telpu grupā C ietveram telpas nr. 1, 2, 4, biroja un sanāksmju telpas, kurās nav intensīva cilvēku plūsma un kurām nav reprezentatīvas funkcijas. Telpu grupā D ietveram telpu Nr. 7, kurā ir jāuztur minimālā nepieciešamā tīrība, lai nodrošinātu palīgtelpās novietoto priekšmetu uzglabāšanas apstākļus un tehnisko iekārtu netraucētu darbību.

Tālāk katrai VSIA „Aģentūra” telpu grupai nosakām uzkopšanas kvalitātes prasības un papildus prasības (2. tab.), kuras standarta terminoloģijā tiek dēvētas par telpu

grupu **kvalitātes profiliem**. Ievērojiet, ka standarts sniedz iespēju kvalitātes prasības formulēt īsi un konkrēti, mūsu piemērā – vienā lapaspusē.

Lai saprastu kvalitātes profilu nozīmi, ir jāiepazīstas ar dažiem standartā izmantotajiem jēdzieniem.

Pirmkārt, visbiežāk konkrētā telpā esošām dažādām virsmām vajadzīgais tīrības līmenis atšķirsies: biroja virtuves grīdas virsmai nav jābūt tikpat tīrai kā ēdienu sagatavošanas galdam u.tml. Tādēļ kvalitātes profilā (2. tab.) redzam, ka LVS 1051:2017 izšķir 4 **objektu grupas** (4. att.):

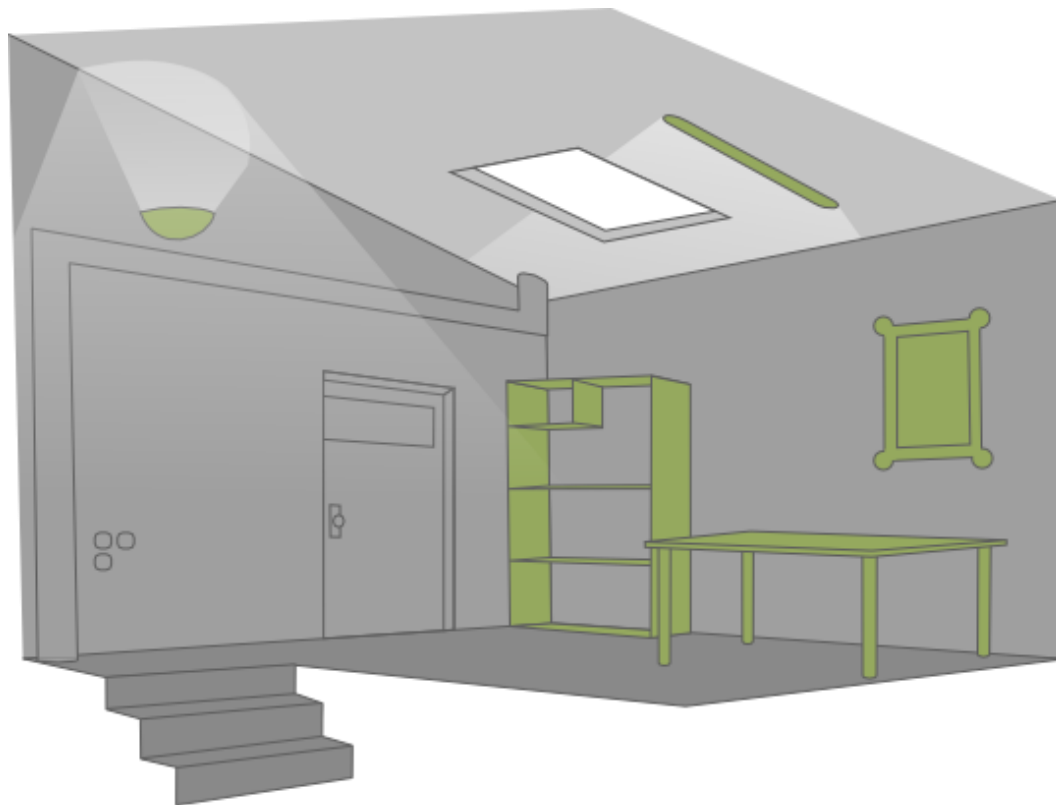
Mēbeles un aprīkojums (galdi, krēsli, atkritumu urnas, gaismas ķermeņi...)

Sienas (sienu virsmas, sienu caurules, durvis, sienas lampas ...)

Grīdas (grīdu virsmas, sliedīši, kāpnes ...)

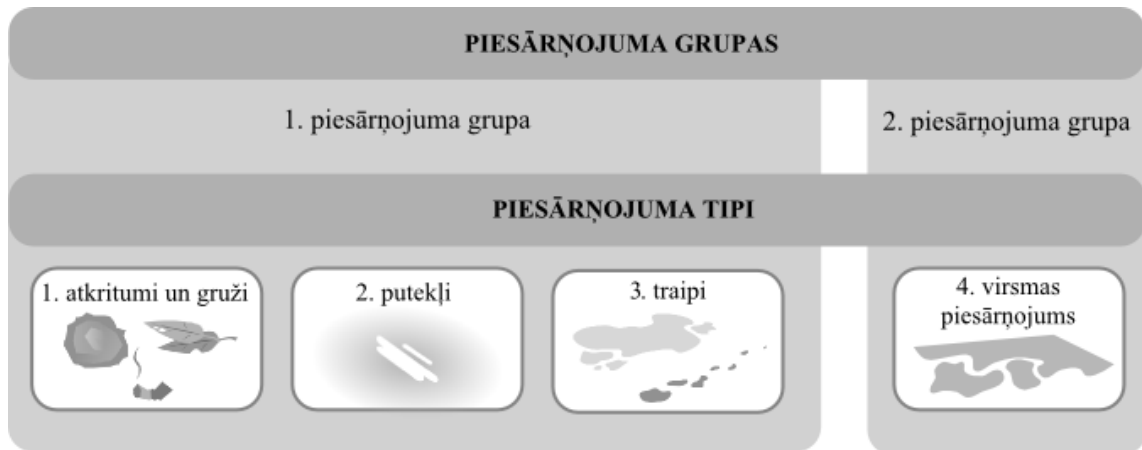
Griesti (griestu apdare, gaismas tuneli un jumta logu rāmji, griestos nostiprināti gaismas ķermeņi...)

Standartā ir ietverts izvērsti piemēru saraksts, kas ietilpst konkrētā objektu grupā. Turklāt, ja ir tādas virsmas, kuru piederība konkrētai objektu grupai nav viennozīmīgi skaidra, tad pasūtītājam šis jautājums jākonkretizē. Piemēram, pie griestiem nostiprinātu plauktu pasūtītājs var ietvert objektu grupā „mēbeles un aprīkojums”.

4. att. Objektu grupas

Otrkārt, standarts uzkopšanas objektos sastopamo piesārņojumu iedala 4 **piesārņojuma tipos** (5. att.). Piesārņojuma tipi ir (1) atkritumi un gruži – papīra gabali, lapas, drupačas, kukaiņi u.tml., (2) putekļi – smalkas, mazas daļiņas, kuras var izveidot slāni uz objekta un pacelt gaisā, (3) traipi – piežuvis vai mitrs piesārņojums, kas nav radies bojājumu vai nepienācīgas uzturēšanas rezultātā – izlijusi kafija, iestaigāta košļājamā gumija, pirkstu nospiedumi u.tml. un (4) virsmas piesārņojums – piežuvis vai mitrs piesārņojums uz neierobežotas platības, kas nav radies bojājumu vai nepienācīgas uzturēšanas rezultātā – uzkopšanas līdzekļu nosēdumu plēve u.tml.

5. att. Piesārņojuma grupas un tipi

Turklāt, kā redzat 5. attēlā, 1.-3. tipa piesārņojums tiek iedalīts 1. grupā, savukārt 4. tipa piesārņojums 2. piesārņojuma grupā. Sadalījums **piesārņojuma grupās** vajadzīgs, jo praksē prasības virsmas piesārņojuma esamībai bieži atšķiras no prasībām pārējo piesārņojuma tipu sastopamībai. Iedalījums piesārņojuma grupās VSIA „Aģentūra” dod iespēju norādīt, ka klientu apkalpošanas zonā sienu uzkopšanā lielāku vērību jāpievērš atkritumiem, gružiem, putekļiem un traipiem, jo tie ir vairāk pamanāmi.

Klients: VSIA „Aģentūra”	Adrese/nodaļa: Tīrības iela 1, Rīga, LV-1010										Datums: 05.10.2017									
Telpu grupa	A					B					C					D				
Apraksts/Profils	Biroja virtuves, tualetes telpas					Klientu apkalpošanas zona					Biroji, sanāksmju telpas					Palīgtelpas				
Kvalitātes līmenis	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
MĒBELES UN APRĪKOJUMS																				
Atkritumi, gruži, putekļi un traipi		X					X						X					X		
Virsmas piesārņojums	X						X						X					X		
SIENAS																				
Atkritumi, gruži, putekļi un traipi		X					X						X					X		
Virsmas piesārņojums		X						X					X						X	
GRĪDAS																				
Atkritumi, gruži, putekļi un traipi			X					X					X						X	
Virsmas piesārņojums			X					X					X						X	
GRIESTI																				
Atkritumi, gruži, putekļi un traipi		X																		
Virsmas piesārņojums		X																		
Papildus prasības	PAKALPOJUMU SNIEDZĒJS NEUZKOPJ: 1. logus; griestus telpu grupās B, C un D 2. datortehniku, komunikāciju tehniku, projektoru un vadus PAPILDUS PRASĪBAS: 1. darba galdu atbrīvotās virsmas telpu grupā C tīra piektdienās 2. atkritumi tiek savākti, iznesti uz norādītajiem konteineriem katru uzkopšanas reizi; maisījumus maina, ja tajos ir bioloģiskas izcelsmes atkritumi 3. jānodrošina ar tualetes papīru, papīra dvieļiem un šķidrajām ziepēm, atbilstoši uzstādītajiem turētājiem un līgumā noteiktajai specifikācijai																			

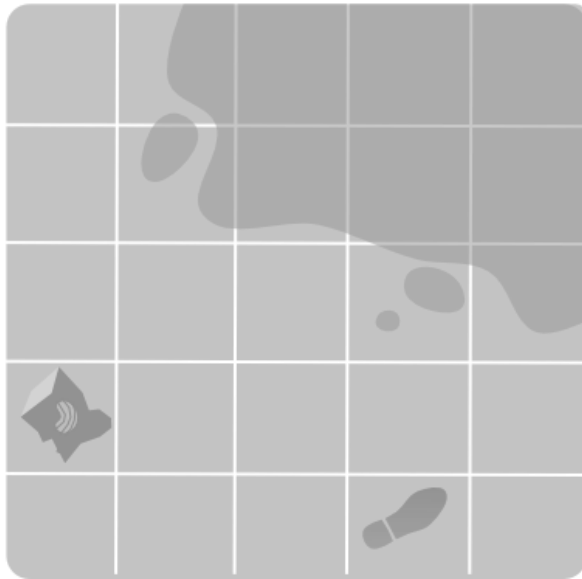
2. tab. VSIA „Aģentūra” telpu uzkopšanas kvalitātes profili

Treškārt, piesārņojuma grupas tiek atsevišķi iedalītas un vērtētas **pieejamās platībās** un **grūti pieejamās platībās** (6. att.). Standartā ir definēts, kas ir grūti pieejamas platības, tostarp horizontālas virsmas, kas ir mazākas par 20x30 cm, virsmas augstumā virs 180 cm, kuru uzkopšanai jāsaliec ceļu un gurnu locītavas vairāk par 90 grādiem. Grūti pieejamas platības bieži ir mazāk pamanāmas vai vispār nav redzamas telpas normālas izmantošana laikā. Grūti pieejamo platību uzkopšana aizņem vairāk laika, bet vizuālais efekts var būt neliels, tādēļ ir racionāli, ka šīm platībām standarts pieļauj augstāku piesārņojuma uzkrājumu sastopamību nekā pieejamām platībām.

6. att. Grūti pieejamas platības vizualizācija

Ceturtkārt, nepieciešams **mērīt piesārņojuma daudzumu**, lai noteiktu, vai tā nav vairāk nekā drīkst būt (7. att.). **Piesārņojuma daudzumu pirmajam piesārņojuma tipam mēra, uzskaitot piesārņojuma uzkrājumus.** Piesārņojuma uzkrājums ir viena un tā paša piesārņojuma tipa pastāvēšana uz kādas objektu grupas 0,5x0,5 m (0,25 kv.m.) ierobežotā platībā. Tātad, ja vienā telpas galā atradīsies nomests konfekšu papīrs, tas būs viens piesārņojuma uzkrājums (atkritums). Ja šajā pat 0,5x0,5m platībā kopā ar konfekšu papīru būs vēl divas iestaigātas košļājamās gumijas (traipi), tad kopumā tur būs 2 piesārņojuma uzkrājumi. **Piesārņojuma daudzumu otrajam piesārņojuma tipam mēra procentos no kopējās virsmas platības,** piemēram, ja 40% telpas klāj pārdozēta mazgāšanas līdzekļa nosēdumi, piesārņojuma līmenis ir 40%. Standartā ietverts detalizēts skaidrojums un sistēma, kā tiek mērīts piesārņojumu daudzums, kā arī prasības kvalitātes auditoru kvalifikācijai.

Virsmas piesārņojums: 30%
 Piesārņojuma uzkrājumi:
 -atkritumi un gruži: 1
 -putekļi: 0
 -traipi: 4
 Viss piesārņojums pieejamās
 platībās

7. att. Grīdas piesārņojuma daudzuma mērīšanas piemērs

LVS 1051:2017 standarts paredz **sešus atšķirīgus kvalitātes līmeņus**, kur 5. līmenis ir augstākais, tajā pieļaujamais piesārņojuma uzkrājumu daudzums un piesārņotās virsmas platības īpatsvars ir viszemākais. VSIA „Aģentūra” ir izvēlējusies pieprasīt augstu kvalitātes līmeni telpu grupas A objektu grupai „mēbeles un aprīkojums”, jo biroja virtuvēs un tualetēs netīrība radītu īpaši augstu higiēnas risku. Ar pieļaujamo piesārņojuma daudzumu sadalījumā pa kvalitātes līmeņiem variet iepazīties, iegādājoties LVS 1051:2017 standartu, informācija pieejama tā 4. tabulā.

Tomēr VSIA „Aģentūra” gadījumam detalizēti apskatīsim prasīto kvalitātes līmeni biroja virtuves telpai (Y. Telpa, 24 kv.m.). Tā ietilpst telpu grupā A, kur objektu grupai „mēbeles un aprīkojums” ir prasīts 4. kvalitātes līmenis. Standarta 4. tabulā pieļaujamais piesārņojuma uzkrājumu apjoms ir noteikts, atkarībā no telpas platības. Ceturtais kvalitātes līmenis telpās no 15 līdz 35 kv.m. (1. piesārņojuma grupā) pieļauj ne vairāk kā 3 piesārņojuma uzkrājumus pieejamās vietās un 5 piesārņojuma uzkrājumus grūti pieejamās vietās. Otrajā piesārņojuma grupā 4. kvalitātes līmenī pieļaujamais piesārņojuma daudzums ir 10% gan pieejamās, gan grūti pieejamās platībās.

Lai darbu veicējam būtu nepārprotami skaidra telpu piederība telpu grupām, **jā sagatavo telpu saraksts, norādot cik bieži katrā no telpām ir jāveic uzkopšana**, sasniedzot kvalitātes profilā norādīto rezultātu. Šis saraksts ir vajadzīgs arī uzkopšanas kvalitātes pārbaužu veikšanai. VSIA „Aģentūra” telpu un uzkopšanas periodiskuma dati ir ietverti 3. tabulā. Tā kā organizācija atrodas pirmajā ēkas stāvā, apkaimē augsts putekļu līmenis, kā arī ik dienu ir intensīva apmeklētāju plūsma, lielākā daļa telpu ir jāuzkopj katru darba dienu. Palīgtelpu uzkopšana ir mazāk intensīva, jo pieļaujama augstāka piesārņojuma uzkrāšanās pakāpe starp uzkopšanas reizēm.

Telpas numurs	Platība, kv.m.	Telpas nosaukums	Telpu grupa	Pr	Ot	Tr	Ce	Pk	1 x 2 ned.	1 x mēn.	Pēc piepr.
1	13,5	Birojs	C	X	X	X	X	X			
2	13,5	Birojs	C	X	X	X	X	X			
3	117	Klientu apkalpošanas zona	B	X	X	X	X	X			
4	24	Sanāksmju telpa	C	X		X					
5	24	Biroja virtuve	A	X	X	X	X	X			
6	6	Tualete	A	X	X	X	X	X			
7	12	Palīgtelpa	D						X		

3. tab. Kvalitātes profili un uzkopšanas biežums.

VSIA „Aģentūra” nepietiek vien izvirzīt kvalitātes prasības, ir nepieciešams organizatoriski plānot, cik bieži tiks pārbaudīta kvalitāte, nosacījumus pārbaudes veicējam. Saskaņā ar LVS 1051:2017 prasībām, **ceturksnī ir jāveic vismaz viena kvalitātes pārbaude**. Pārbaudes veicēja kvalifikācijai jāatbilst vismaz standarta B pielikumā definētajam 3. zināšanu līmenim. Uzkopšanas kvalitātes pārbaudes procedūra ir sniegta standarta 6., 7. un 8. nodaļā, tādēļ VSIA „Aģentūra” ietver līgumprojektā punktus šādā redakcijā, atsaucoties uz standartu:

Ja veicot uzkopšanas kvalitātes pārbaudi saskaņā ar Latvijas nacionālā standarta LVS 1051:2017 prasībām, tiek konstatēts, ka nav sasniegts atbilstošais kvalitātes līmenis, kas norādīts Līguma 1. pielikumā, Pasūtītājs ir tiesīgs prasīt Izpildītājam līgumsodu EUR 1000,00 (viens tūkstotis euro, 00 centi) par katru gadījumu.

Pasūtītājam ir tiesības veikt Izpildītāja sniegto uzkopšanas pakalpojumu kvalitātes pārbaudes atbilstoši LVS 1051:2017 standarta prasībām ne retāk kā 4 (četras) reizes gadā.

Uzkopšanas kvalitātes pārbaudes var veikt kompetents auditors, kurš ieguvis LVS 1051:2017 vai INSTA 800 3. līmeņa zināšanu apliecinājumu. Tāds var būt uzņēmuma štata darbinieks vai arī ārpuspakalpojumu sniedzējs. Šī materiāla sagatavošanas brīdī Latvijā 34 cilvēki ir ieguvuši šādu kvalifikāciju. VSIA „Aģentūra” gadījumā organizācijā speciālista ar šādu kvalifikāciju nav, tādēļ pakalpojumu sniedz neatkarīgs kvalitātes auditors, ar kuru noslēgtajā līgumā ir ietverta LVS 1051:2017 punktā 7.2.1.1. norādītā informācija, kura ir nepieciešama kvalitātes pārbaudei veikšanai.

Līgumā ar auditoru jāietver VSIA „Aģentūra” uzkopšanas kvalitātes pārbaudei veikšanai nepieciešamo informāciju:

- 1. Uzkopjamās telpas un to iedalījums pārbaudes vienībās (3. tab.).** Par 100 kv.m. lielākas telpas būtu jāsadala nosacītajās pārbaudes vienībās, ne lielākās par 100 kv.m. Tā kā visas VSIA „Aģentūra” telpas ir mazākas par 100 kv.m., tad katra telpa ir atsevišķa pārbaudes vienība, kurā tiek vērtēts piesārņojums. Pie katras telpas tiek norādīts, kurā telpu grupā tā ietilpst (piemēram, A), savukārt katrai telpu grupai ir noteikts tās objektu grupās (mēbeles un aprīkojums, grīdas, sienas, griesti) veicamās uzkopšanas apjoms.
- 2. Kvalitātes profili telpu tipiem un objektu grupām. (2. tab.)**

3. **Izlases plāns** atbilstoši standarta 7.2.2. sadaļai – tā kā telpu skaits objektā ir mazs, tiek noteikts, ka pārbaude būs vispārējā, ietverot visas uzskaites, bet atkārtoti neizmantojamās pārbaudes vienības.
4. **Persona vai personas, kuras veic pārbaudi**, un pārbaudes laiks – pārbaudi veic Izpildītāja auditors, kuram ir izsniegts LVS 1051:2017 vai ekvivalenta 3. līmeņa zināšanas apliecināošs dokuments, pārbaude tiek veikta pēc uzskaites darbu pabeigšanas līdz brīdim, kad telpa ir atkārtoti tikusi izmantota.
5. **Pārbaudes apjoms un biežums** – tā kā objekts ir neliels, tiek pārbaudītas visas uzskaites telpas, kuras nav atkārtoti tikušas lietotas, reizi ceturksnī, vai biežāk, pēc VSIA „Aģentūra” pieprasījuma.
6. **Pārbaudes vienību izvēles metodes specifikācija un stratificēšanas specifikācija**, ja attiecināms – VSIA „Aģentūra” gadījuma šis punkts nav attiecināms, jo tiek pārbaudītas visas uzskaites vienības.
7. **Pārbaudes pārtraukšanas gadījumā veicamās rīcības** – ja pēc atkārtotas kvalitātes pārbaudes atkal pārbaudīto telpu kvalitāte netiek pieņemta, tiek paredzēts, ka jauna pārbaude tiks veikta pēc Pasūtītāja uzaicinājuma, kad būs veiktas korektīvās rīcības, kas ir noteiktas līgumā starp pasūtītāju un uzskaites firmu.

Veicot augstākminētās darbības, VSIA „Aģentūra” ir viennozīmīgi noteikusi uzskaites darbu veicējam kvalitātes prasības. Tās uzdevumā uzskaites kvalitāti turpmāk noteiktos intervālos, vai biežāk, pēc īpaša pieprasījuma, kontrolēs kvalificēts auditors. Pārbaudes tiks veiktas atbilstoši Latvijas nacionālajā standartā noteiktai procedūrai, to secinājumi būs viennozīmīgi formulēti un piemēroti pasūtītāja interešu aizsargāšanai pret negodprātīgiem darbu veicējiem. Tādējādi uzskaites funkcijas vadība prasīs mazāku VSIA „Aģentūra” administratīvo resursu apjomu.

Piezīme. Piemērā ir skatīta kvalitātes prasību noteikšana un pārbaude, balstoties uz LVS 1051:2017 noteikto vizuālās pārbaudes pamatprincipu. Standarts sniedz iespēju noteikt prasības un pārbaudīt kvalitāti arī ar mērierīcēm. Tā D pielikumā ir aprakstīts, kā var noteikt un ar mērierīcēm pārbaudīt kvalitātes līmeni šādiem parametriem: virsmas puteklainība, higiēnas apstākļi, berze, spīdums, statiskā elektrība, virsmas pretestība. Pārbaudes metodes, izmantojot mērierīces var tikt izmantotas noteiktās telpu grupās, kur tas nepieciešams, piemēram, veselības aprūpes iestādēs, laboratorijās, datu centros u.tml.

Latvijas Profesionālās uzkopšanas un apsaimniekošanas asociācija (LPUAA)

Latvijas Profesionālās uzkopšanas un apsaimniekošanas asociācija (LPUAA) ir vienīgā profesionālās uzkopšanas nozari pārstāvošā darba devēju organizācija Baltijas valstīs, Eiropas apsaimniekošanas organizāciju tīkla EuroFM dalīborganizācija. LPUAA ir darba devēju, ražotāju, piegādātāju, pētniecības iestāžu un profesionāļu apvienība, kas darbojas profesionālās uzkopšanas un apsaimniekošanas jomā. Asociācija dibināta, lai kopīgiem spēkiem risinātu profesionālās uzkopšanas un apsaimniekošanas nozares problēmas un veicinātu to attīstību Latvijā. Asociācija ir Latvijas Darba devēju konfederācijas biedrs un tā sadarbojas ar Valsts ieņēmumu dienestu, Valsts darba inspekciju un Iepirkumu uzraudzības biroju, kā arī citām organizācijām. Plašāka informācija pieejama LPUAA tīmekļa vietnē www.lpuaa.lv

LPUAA atbalsts

- Konsultācijas iepirkumu dokumentācijas sagatavošanā un vērtēšanā atbilstoši LVS 1051:2017
- Apmācības par LVS 1051:2017
- Uzkopšanas kvalitātes auditi saskaņā ar LVS 1051:2017 prasībām

LPUAA kontaktinformācija

Biedrība "Latvijas Profesionālās uzkopšanas un apsaimniekošanas asociācija"

Adrese: Vietalvas iela 5, Rīga, LV-1009,

Mob. t.: 29456285

E-pasts: lpuaa@lpuaa.lv

Tīmekļa vietne: www.lpuaa.lv